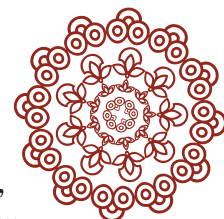

תכירו: זוהי דורית לובן, או כפי שהיא מכונה, "ורשבהנבי", מנהיגת כת "הרא קרישנה" ביישוב הפסטורלי חריש. עדויות מאמינים שהצליחו להשתחרר מהקהילה משרטטות תמונה קשה: טקסים ל"טיהור רוחות מהפנטות שנשלחו על ידי דתיים", חרמות על חברים בקבוצה שהוכרזו כ"דמונים", ואחרים שעברו שכנוע כי הותקפו מינית במשפחתם. אפילו בארגון קרישנה העולמי שבכיריו הוזעקו לחריש, מודאגים: "דברים מאוד רעים קורים שם". קהילת קרישנה בחריש בתגובה: "מדובר בהאשמות ערטילאיות. זו לא קבוצה סגורה או כת של שטופי מוח"

היה זה לילה שקט. תושביו של היישוב, שבו מתרחש סיפורנו, כבר מזמן ישנים, ספונים במי טוהיהם בתוך הבתים המוקפים יער, מפלטם של אלו המבקשים חיים שקטים יותר ועירוניים פחות. אבל לא כל תושבי היישוב ישנים. באחד הבתים בחדר הסלון חבורה של נשים יושבות במעגל על הרצפה, מתופפות באצבעותיהן על פניהן ועל גופן. עיניהן עצומות. כבר שעות הן כך, מדי פעם עוצרות, פוקחות עיניים ומספרות לחברותיהן את אשר ראו בדמיונן: אלה הן רוחות רפאים שנשלחו על ידי דתיים לפלוש לבתי חברים בקבוצה, להפנט אותם ולגנוב את תודעתם. וכל עת שרואה אחת מהן את הרמות האפלה, היא מטהרת את המקום ממנה וכך מצילה את חבריה מאסון.

אין זה הלילה הראשון שבו נשים מתאספות יחד. כבר תקופה ארוכה, לפי העדויות, שאימת הרוחות נופלת על הקהילה הקטנה. מפעם לפעם מתקיימים טקסים והתאספויות לצורך טיהור הקללה. לא פעם קורה שאחד החברים מתגלה כדמון – ישות אשר לפי תודעת קרישנה מונעת על ידי כוחות אופל שטניים – ואז הוא מוחרם עד אשר מנהיגת הקבוצה תאמר אחרת.

זוהי אינה אגדה מפחידה או תסריט של סרט אימה. זהו סיפור אמיתי המתרחש ביימינו אנו בישראל, והיישוב הוא חריש, השוכן ממזרח לחדרה, לא רחוק ממחלף עירון. לא רק ישויות על-אנושיות מככבות בסי-

פור הזה. חלק מחברי הקבוצה, לפי העדויות, שוכנעו להאמין כי בילדותם הוריהם או קרובי משפחה אחרים התעללו בהם מינית. השכנוע היה כה חזק, עד כי החלו לראות בדמיונם סצנות מפורטות ונוראיות שאחריהן רבים ביקשו לנתק את הקשר עם בני משפחתם. הקהילה בחריש, הקיימת כ-20 שנה, היא כת המתבססת על תורת הרא קרישנה, ומנהיגתה היא דורית לובן המכונה "ורשבהנבי". בעשור האחרון הקצינו מאפייניה הכיתתיים, ומעטים הם שיצאו ממנה וסיפרו על המתרחש בה – אלא שבתקופה האחרונה נראה כי משהו התערער בקבוצה הסגורה הזו.

מכתבים מטרידים שנשלחו על ידי יוצאי הקבוצה בחריש ועדויות הורים של אלו שעדיין שם הביאו לישראל את בכירי איסקון (International Society for Krishna Consciousness), ארגון הגג העולמי של קרישנה, המפעיל כ-400 מרכזי קרישנה במדינות השונות ורואה בקהילה בחריש חלק ממנו. אלה החלו לברוק לעומק את הנעשה בחריש ונחרדו מהממצאים. "דברים מאוד רעים קורים שם", מספר ג'פרי ווקר, בכיר באיסקון. "אנחנו מנסים לגרום להם להבין שהם מעורבים בדברים שאינם בריאים ואינם נורמליים ואנחנו חושבים שהם מזיקים להם".

במקביל, בשנתיים האחרונות נטשו כמה משפחות את הקבוצה הסגורה. חלקן החלו נפגשות אחת עם השנייה, מספרות את אשר עבר עליהן ומגלות שסיפורן משותף. כעת החליטו שהגיעה העת לחשוף את הדברים.

"היינו במקום מטורף", אומרת אחת מהם. "כשהיינו שם לא הייתה לנו אפשרות לבחונה של מצב הדברים. רק אחרי שיצאנו דיברנו אחד עם השני, והבנו שעברנו דברים דומים. הרבה זמן לקח לי לסלוח לעצמי שנתתי בהם אמון, איפשרתי להם לנצל אותי והכנסתי את הילדים שלי לטירוף הזה".

"כשהייתי שם", אומרת אחרת, "בתוכי ידעתי שאני במקום רע. הגעתי למצב שבו אני צריכה לבחור בין החיים למוות ובחרתי בחיים".

הדבקים והפיסעים

תודעת קרישנה היא אסכולה בדת ההינדי, הגורסת כי הנשמה היא נצחית, וכי מטרת המאמין היא לשרת את קרישנה (שמו של אלוהים לפי אמונתם, שמשמעותו "שובה לב כל") תוך ויתור על תשוקות חומריות, כמו אכילת בשר וביצים, שתיית אלכוהול, הימור רים ויחסי מין שלא למטרת הולדה.

מאמינים החיים על פי תודעת קרישנה נקראים דְּבָקִים, והם נעזרים בגורו – מורה רוחני – המנחה אותם כיצד להיטהר מתכונות שליליות, כמו אגו, גאווה וקנאה. אחד הריטואלים היומיומיים של הדבקים הוא שינון ממושך של המנטרה "הרא קרישנה, הרא קרישנה, קרישנה קרישנה, הרא קרישנה, הרא קרישנה, הרא קרישנה...".

לישראל הגיעה תודעת קרישנה באמצע שנות ה-70, ומאז הוקמו כמה קבוצות, אחת מהן, כאמור, בחריש. זו האחרונה, המונהגת על ידי דורית וגר לובן ומונה כ-15 משפחות,

דורית "ורשבהנבי" לובן.
"היא באה ממוקום
תומך ואמפתי, וזה מאוד
נעים וגורם למשיכה"

תחקיר

מחול שדים

החלה עם הזמן לפתח מאפיינים מפתיעים משלה.

עדויות ראשונות על אודות המתרחש בקהילה בחריש החלו להגיע לפני שנים מספר אל המרכז לנפגעי כתות. אלו היו הורים שבו רי לב, שלא ראו את ילדיהם או את נכדיהם תקופות ארוכות. כעת מתווספים אל עדויות ההורים סיפוריהם המפורטים של אלו שהיו בפנים – והצליחו להיחלץ.

אנחנו נפגשים בביתם של יפעת ודורון (שמות בדויים, כמו יתר שמות יוצאי הקבוצה המוזכרים בכתבה זו), שעברו לגור בעיר בצפון הארץ עם שלושת ילדיהם. בסלון, במקום של כבוד, על סטנד המיועד לספרי קורש שעליו חרוט המשפט "והגית בו יומם וליל", מונח הספר "בהגור גיטה" ("שירת האל"), שעליו מבוססת דרכו הרוחנית של קרישנה.

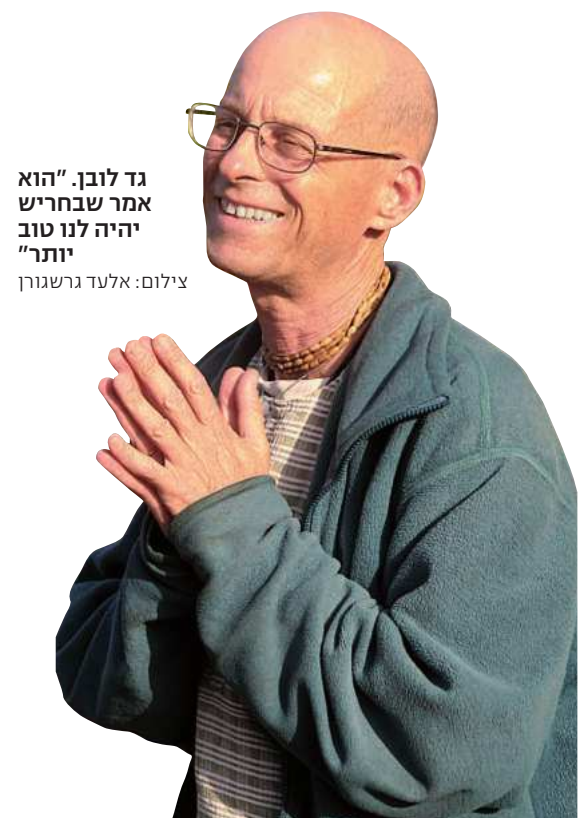
אנחנו מתיישבים סביב שולחן האוכל. מלבד

יפעת ודורון הגיעו מאיה, אמיר וליאור. כולם פליטי הקבוצה של גר ודורית. הילדים נשלחים לשחק בחצר, הם יצטרפו לשיחה מאוחר יותר.

לפני שמתחילים בשיחה, הם מבקשים להבהיר שלמרות שהמשיכו בחייהם הרוחניים באופן עצמאי, באו כי רצו להזהיר אחרים. "אני מתקשה לשים את האצבע על הנקודה שבה הצטרפנו לכת", אומרת יפעת. "הכל התחיל לפני שבע

שנים, כשגרנו ביישוב בדרום וחברה הציעה לי לבוא לשיעורי פילוסופיה של היוגה בביתה, שהעבירה דורית לובן. זה היה מעניין מאוד, הרגשתי שמצאתי את הירדע שחיפשתי והתחלתי להכיר את חברי הקהילה. קשה להבחין שמשוה לא בסדר. אין לחץ, באים מתי שרוצים, והם נראים אטרקטיביים: כיום יש להם ירידי הודו – עוברים יישובי יישוב ומוכרים בגדים ותכשיטים, אוכל הודי וספרים רוחניים של תודעת קרישנה. המשכתי להגיע לשיעורים עד שאותה חברה שהזמינה אותי עברה לגור בחריש יחד עם משפחות נוספות."

יפעת ודורון מספרים שלא רצו להתנתק מלובן ומהאנשים שאיתם חלקו עניין משותף, והחליטו לעבור ליישוב בקרבת חריש. שגרת החיים שאלה נחשפו, הם מעידים, קבועה למדי. לאחר מריטציית בוקר מוקדמת יוצאים הגברים

גד לובן. "הוא אמר שבחריש יהיה לנו טוב יותר"

צילום: אלעד גרשגורן

לעבודותיהם מחוץ ליישוב, כשרבות מהנשים מועסקות בתוך הקהילה. הם אינם מתבקשים להפריש כספים לקבוצה, שמתנהלת באורח צנוע למדי. בימי שישי ובחגים מתכנסים ל"פיסטים", ארוחה ושירה משותפות, כשיתר הימים מיועדים לשיעורים ולתרגול רוחני.

בין לבין מקדישה לובן, ורשבהנבי, שעות רבות לשיחות עם חברי הקבוצה. "הזמנו לבוא בתדירות גבוהה יותר לחריש", מספרת יפעת, "ולאט לאט הרגשנו איך על ידי שיחות שהופכות יותר תכופות היא נכנסת לחיינו האישיים.

"תוך כדי השיחות", ממשיכה יפעת, "ורשבהנבי אמרה לי שרתיים פורצים לביתנו, מהפנטים אותנו ומטרתם להרחיק אותנו מתודעת קרישנה. זה נשמע לנו הזוי, אבל הפחד שלנו, כוח השכנוע והלחץ שלה ושל מדהוריה (מאמינה המקורבת ללובן), היה כה גדול עד שהתחלנו להאמין בכך."

"היו לי ספקות בהתחלה", אומר בן הזוג דורון, "אבל לא העזתי לבטא אותם בפני דורית ובסופו של דבר האמנתי. גר לובן אמר לנו כל הזמן שבחריש הם יוכלו להגן עלינו מהפולשים, שיהיה לנו טוב יותר. גם רצינו להיות קרובים לקהילה, כי הרגשנו מאוד מבודדים מהם."

אל סיפורי הפולשים והמהפנטים נגיע בהמשך. כשעברו לחריש, מעידים השניים, הם חשו כיצד טבעת הלחץ מתה

דקת סביבם. "ורשבהנבי אמרה שכדאי שא תקשר אליה כמה שיותר", משחזרת יפעת, "האנשים בכת היו מדברים איתה המון בטר לפון, לעיתים עשרות פעמים ביום. כל דבר קטן היו שואלים אותה, מקבלים ממנה אישור. אפילו בשיחות בינינו, חברי הקהילה, על דבר רים סתמיים, תמיד היה קופץ המשפט 'צריך לשאול את ורשבהנבי'. מעסיק אותך כל הזמן 'מה דורית תגיד על זה ומה על זה'. כל המחשבות שלך מכוונות אליה. ראינו בה מושיעה, מקור החיים הרוחניים וכמי שבלעדיה יתפרק עולמנו."

ליאור, שהיה חלק מאותה קהילה ועזב לפני כמה שנים, מספר גם הוא על שיחות רבות עם לובן, שבאמצעותן לרבריו נוצרת תלות מיוחדת. "דורית", הוא אומר, "מצאה דרך להיכנס לתוך הנפש. היא כריזמטית וחכמה ובאה ממקום תומך ואמפתי, וזה מאוד נעים וגורם למשיכה. היא ניזונה מהאומללות בשביל להושיע את האנשים. החוויה של האדם שמולה היא כמו של בן שלוש: חסר אונים לחלוטין, מנוטרל ממנגנוני ההגנה, מכושר השיפוט."

חזיונות ה־EFT

לצד שיחות ממושכות עם לובן עברו חברים בקבוצה טיפולים בשיטת EFT – טכניקה אלטרנטיבית מוכרת לטיפול רגשי, המבוססת על טיפוף אצבעות בנקודות מסוימות בגוף.

יפעת: "במהלך השיחות עם ורשבהנבי סיפרתי שהיו לי קשיים עם אמא שלי. היא אמרה, 'אם יש לך רגשות שליליים כלפי אמא שלך, זה אומר שכנראה היא עשתה כך מעשים'. אמרתי לה שלא נראה לי שזה המצב."

דברים דומים מספרת מאיה, שעזבה את הקבוצה בחריש יחד עם בנה אחרי יותר מעשור. כעת שניהם מטופלים פסיכולוגית, מנסים לשקם את חייהם.

מאיה: "ורשבהנבי אמרה לי שהיא מרגישה שהקושי שלי נובע מכך שאמא שלי פגעה בי מינית. אמרתי לה שאין מצב. היא התחילה עם ה־EFT ואמרה לי, 'תנסי לראות תוך כדי לחיצות בגוף אם זה קרה'. ואני עושה את זה ועדיין

"כל דבר קטן היו שואלים את ורשבהנבי, מקבלים אישור", מספרת יפעת, יוצאת הכת, "מעסיק אותך כל הזמן 'מה היא תגיד על זה, ומה על זה'. ראינו בה מושיעה, מקור החיים הרוחניים וכמי שבלעדיה יתפרק עולמנו"

מאיה: "ורשבהנבי התעקשה 'תנסי לראות אם זה קרה'. התחלתי לרעוד ולדמיין שאמא שלי עושה לי דברים. ישבתי מולה ופירטתי לכדי פרטים פורנוגרפיים את מה שעלה בדמיוני. והדברים לא היו. אף אחד לא התעלל בי במשפחה"

לא רואה כלום. היא התעקשה, ואחרי כמה זמן התחלתי לרעוד ולדמיין שאמא שלי עושה לי דברים. ישבתי מולה ופירטתי לה לכדי פרטים פורנוגרפיים את מה שעלה בדמיוני. לשיטתה, אם נעלה את הטראומות האלה, נוכל להתמודד ולפתור את הבעיות. אחר כך שוכנעתי שלא רק אמא שלי פגעה בי, אלא עוד בני משפחה. חייתי בטרואומה, 24 שעות ביממה. כל הזמן רציתי למות, היו לי סיזמים בלילות, דמיונות שווא שאמא שלי רודפת אותי. והדברים לא היו. אף אחד לא התעלל בי במשפחה."

"גם אותי ניסו לשכנע שהוריי התעללו בי", אומר אמיר, שנמנה עם בני הקהילה בחריש במשך כחצי שנה, "אבל אני אמרתי שעד פה. עדויות דומות אשמע מאוחר יותר מיוצאים נוספים מהכת בחריש, שלא נוכחים במפגש. "גרמו לי להאמין שפגעו בי", מספר אחד מהם, "כתבתי מכתב לאבא שלי שבו אני מבקש לנתק את הקשר. הכאבתי לו מאוד."

אדם אחר מעיד, כי "זה היה שיעור מאוד קשה וכואב עבורי ועבור המשפחה שלי. האמנתי שהתעללו בי מינית, אבל עכשיו הקשר שלי עם ההורים טוב. אחד הערכים החשובים באמורי נה שלנו הוא המחילה, ואנחנו סולחים להם". לפני כשנה, בכנס הנוגע לכתות בישראל, נאם אביה של אחת הנשים המשתייכת לקבוצה בחריש. "לפני חמש שנים", תיאר האב, "קיבלנו ממנה מכתב. הדברים שהיו כתובים בו היו הזויים ובלתי ניתנים לתפיסה. הבת שלנו כתבה לנו שהיא עברה טיפול פסיכולוגי ובימהלכו נזכרה לפתע בתמונות חדות ובהירות כיצד אני, אביה, אונס אותה, וכיצד אמא שלה מתעללת בה מינית כשהיא הייתה ילדה ולכן, כך כתבת, 'אני לא רוצה לראות את הפרצופים המגעילים שלכם לעולם'."

גלית, אמא של אחת הנשים בכת, מספרת: "היא האשימה את אבא שלה בגילוי עריות."

יוצאי קהילת קרישנה בחריש. היינו כמו אנשים שחיו תקופה ארוכה מדי בחושך צילום: זוהר שחר

בוב כהן מאיסקון, ארגון הגג של קרישנה, הוזעק לישראל: "הרגשתי שהגעתי לא לארץ אחרת, אלא לכוכב אחר. כל ההתעסקות בחיים הקודמים, ברוחות ושדים, מנוגדת למה שאנחנו מאמינים בו. מצאתי קהילה שחיה בפרנויה"

צילום: בלטי כהן

בוב כהן, מנהל המשברים ב"איסקון"

נציגי איסקון מספרים כי הזמינו את דורית "ורשבהנבי" לובן ובן זוגה לשהות ארוכה בארה"ב. תקוותם הייתה כי הרחקתה מחברי הקהילה בחריש תסייע לפתרון הבעיה, אך לדבריהם לובן שבה לישראל כעבור שבועות ספורים

הבא, שקראנו לו 'הסיפור', משהי עם יכולת ראייה מיסטית אמרה שהיא רואה סיפורים מג' לגולים קודמים, שבגללם אנשים בקהילה לא מצליחים לתרגל תודעת קרישנה. כלומר, עניין קוסמי, שמקורו בגלגולים קודמים, גורם לאנשיים בקבוצה לפגוע בורשבהנבי (לובן – יפ"ב) ובמדהוריה. כמה מאיתנו הוגדרו 'רמונים', שצריכים לעבוד על עצמם ועל הרוח היוצא מהם. מאיה: "הדמוניות היו כמעט תמיד נשים, גם אני הוכרתי כשדה. היינו צריכות לספר את זה לילדים שלנו. יום אחד הילד שלי שאל אותי אם שמתי לו רעל באוכל".

מי שהוגדרה "דמונית", הם מספרים, סבלה הגבלות. לפרק זמן מסוים, לדבריהם, חל איסור להתרועע עימה ולעיתים גם עם ילדיה. אמרי: "בארוחות שישי, שכונו ה'פיסטים', היינו מתאספים יחד. מפעם לפעם משהו נעלם לתקופה. רק אחר כך הבנו למה".

"אותי נידו מארוחות שישי", אומרת מאיה, "הואשמת ששלחתי להרוס את הקהילה. דורית אמרה לי, 'אם תבואי לפיסטים, תשי פיעי על האחרים'. הייתי סגורה בבית תקופה ארוכה. היא אמרה לי, 'את צריכה לנקות את עצמך', וטענה שלדמוניות יש יכולות מיסטיות גדולות ושנחנו יכולות לשלוט בעולם. בשיא הדברים נאלצתי לנסוע לחו"ל".

גם יפעת מספרת שהוכרזה כדמונית בשלב מסוים: "באותה תקופה רציתי שהבן שלי ישחק עם ילד של אחת הנשים. כשהתקשרתי אליה, היא אמרה, 'תשאלי את דורית, מה את רוצה ממני?'"

הם מספרים על חברה נוספת, שהוכרזה כדמונית והורחקה לתקופה מהקהילה, בטענה שהיא צריכה "לנקות את עצמה". את ילדה זכתה אז לראות זמן קצר בסוף היום. "גרמו לנו להרגיש שאנחנו לא יודעים להיות הורים", אומרת יפעת.

כבר שעות ארוכות אנחנו יושבים והשיחה לא פוסקת, סיפור גורר סיפור. רק לעיתים, בשל הקושי הנפשי של הנוכחים, דממה משתלטת. הילדים נכנסים פנימה וההורים שואלים אם הם רוצים לדבר. רק בחורשים האחרונים, מספרים ההורים, הילדים מסוגלים לספר על שעברו בחי' ריש. עכשיו קשה לעצור את שטף דיבורם.

"אין שם הרבה אנשים טובים", אומר בנה של מאיה, "אמרו לי שאמא שלי מפלצת ואני מעביר את האנרגיה שלה לאחרים. הייתי סגור אז בבית, ולא נתנו לי לשחק עם אף אחד".

"הייתה ילדה שאסור היה להיפגש איתה המון זמן", נזכרת בתם של יפעת ודורון, "התקשרתי אליה ושאלתי אם היא רוצה להיפגש."

ועדת ההיגוי של קהילת קרישנה בחריש: מדובר בהאשמות ערטילאיות שלא תואמות את המציאות

שים אשר סירבו לחשוף את זהותם ועל דעתם 'המקצו' עית' כביכול של אנשי 'המרכז לנפגעי כתות', המזוהה עם ארגונים חריזיים קיצוניים, כפי שנחשף בתחקיר שפירסם בזמנו עיתונכם.

"בכתבה חלקי אינפורמציה שהוצאו מהקשרם, ומוציגים באופן מגמת, ללא כל עניין בחשיפת המציאות האמיתית. הכתבת הזומנה לבוא ולהתארח בחריש, לפגוש את חברי הקהילה ולהתרגש מאורח פעילותנו".

אחד מחברי הקהילה בחריש שאיתו שוחחנו מסר, כי "הטענות השונות הן קשקוש. אין להן ביסוס בהווי חיי הקהילה היום. הקבוצה בחריש פתוחה ותוססת, מעורבת חברתית ותורמת לקהילה. היא עוברת שינויים רבים. לא נכון להציג את לובן כגורר, כולנו אנשים עצמאיים. אנחנו בקשר עם ההורים ומי שלא בקשר – אותם הורים צריכים לעשות חשבון נפש עם עצמם למה הילדים שלהם לא בקשר איתם".

למרות פניות חוזרות, עד סגירת הגיליון לא התקבלה תגובה של דורית וגד לובן. גם ממדהוריה לא התקבלה תגובה.

ועדת ההיגוי של קהילת הרא קרישנה בחריש מסרה, כי "תודעת קרישנה היא דרך רוחנית עתיקה, דרך היוגה, המייצגת גישה הוליסטית ומובילה לשינוי תודעה ולמודעות רוחנית בחיי היום-יום. תפיסת חיים זו אינה עומדת בסתירה ליהדות או לכל דת אחרת.

"בקהילת הרא קרישנה בחריש כ-30 חברים, בעלי משפחות, מעורבים בחברה, מקיימים קשר עם משפחותיהם, עובדים במקצועות חופשיים, משרתים בצבא ועושים לביתם ביושר. התיאור של הכת כתמהונית ונתונה למרותו של חבר קהילה כזה או אחר אינו תואם את המציאות. זו איננה קבוצה סגורה או כת של שטופי מוח, כפי שנוכח לדעת כל מי שנמצא בקשר ישיר עימנו. הכתבה מבוססת על האשמות ערטילאיות של אנ-

ארגון חרדי הנלחם בהתבוללות. מכאן, כך נדמה, זלגו הדברים למחוזות רחוקים ומוזרים. 'ורשבהנבי', גד ומדהוריה טענו שדתיים פולשים לבתים שלנו, תוך שהם משתמשים בטכניקת היפנוט", מספרת מאיה. "ניסו לשכנע שמהפנטים אותי בדרך לעבודה או בעבודה עצמה", אומר דורון.

"ואז את מתעוררת בבוקר", ממשיכה יפעת, "ואחת מהבנות שנחשבת לבעלת ראייה אנרגטית אומרת לך, 'יפעת, היה לך ביקור הלילה'. כולם נכנסו לפאניקה, התקינו מצלמות, גם אני חגו. ואז התחילו הסשנים הארוכים שבהם ניסינו, כביכול, להבין מה עובר על הקהילה. משהי למשל סיפרה שהיא רואה 20 דתיים בבית שלה. עלתה טענה כי רוחות רפאים נשלחות לפתוח את דלתות הבתים שלנו עבור דתיים. הקהילה התחילה לאבד שליטה".

בעקבות הסאגה הזו, מעידים הנוכחים, החלו לילות רבים שבהם ישבו שעות ארוכות נשים, שנחשבות לבעלות "ראייה אנרגטית", ו"עקבו" אחר תנועת דתיים הבאים בלילות ומהפנטים – ובהמשך אחר חברים מהקבוצה עצמה שלהם יוחסו כוונות שליליות. המטרה הייתה לבצע "טיהור".

בשיא הבהלה, הם מעידים, נערכו סיורי לילה מבית לבית והיו שהרחיקו ונשארו לשמור על דלתות בתי חבריהם. בחלק מהבתים אף הותקנו מצלמות אבטחה.

"המפתחות לבתים שלנו היו שמורים אצל גד ודורית", מוסיפה יפעת, "גם אם זה לא היה נעים, הרגשנו שאנחנו לא יכולים להביע התנגדות לכך".

אבל זה לא נגמר שם. יפעת: "אחר כך, בשלב

התגובה שלי הייתה החלטית, כי אני יודעת שלא היה ולא נברא. היא הייתה מאוד קרובה לאבא שלה ואמרה: 'יש לי אבא ואמא חרשים'. בשבילי לשמוע דבר כזה היה הולם נוראי".

כשאני שואלת את יוצאי הקבוצה במפגש איתי כיצד הם מסבירים את השכנוע העמוק בטראומה שלא התרחשה, הם נבוכים. "היא גורמת לך לחשוב שהחיים שלך תלויים בה, והופכת לאמא שלך, למשפחה שלך, למושיעה שלך", אומרת יפעת. "היו לנו אמנם ספקות ושאלות רבות, אבל כל פעם שהיינו באים, היינו נתקלים בביטול וחוסר קבלה טוטאלי, אז לא העזנו לשאול".

"לא פעם", מוסיפה מאיה, "אמרתי לה, 'אם אני לא אהיה במצוקה, לא יהיו לי יחסים איתך'. הייתי ממצאיה בעיות כדי לשמור על קשר איתה, אבל העניין הוא שההמצאות הפכו לאמת בשבילי והמצוקה שלי הפכה לממשית. אתה מפסיק להקשיב לקולות הפנימיים שלך. אתה מתנתק מהרגשות שלך, מהאינטואיציה שלך, מאבד את האינדיבידואל שלך".

דורון: "היא אמרה, 'רק איתי תצליחו לה' תקדם בחיים הרוחניים', ואתה מתחיל להאמין לה וכל הקיום שלך הופך לתלוי באישה הזאת".

המצלמות והדמונים

זה לא הדבר היחיד שהטריד את הקהילה הקטנה בחריש. יפעת, דורון, מאיה ואמיר נזכרים כיצד במשך תקופה ארוכה שקעו לתוך אובססיה מוזרה שהסעירה את חייהם.

בשנים האחרונות הייתה הקבוצה שותפה למאבק על צביון חריש, וניהלה קרבות משפטיים נגד התוכנית להקצאת אלפי יחידות דיור לחרדים. מלבד זאת באוויר תמיד עמד חשש מ"יד לאחים",

היישוב חריש. "לא נכון להציג את דורית לובן כגור, כולנו אנשים עצמאיים", טוען מנגד אחד מחברי הקהילה צילומים: ערן יופי כהן, שאטרסטוק

קיבלו עירוד לחתוך את הקשר עם המשפחות וזה משהו שאנחנו לא מסכימים איתו". אתה מביר את סיפורי הרוחות והמהפנטים?

"שמעתי חלק מהדברים האלה ומצאתי אותם מגוחכים ומזיקים. דורית לא רצתה לדבר איתי על זה. היא אמרה, 'אתה לא מבין את זה'".

בכירי איסקון מספרים כי בשלב מסוים הומינו את לובן ובן זוגה לשהות ארוכה בארה"ב. תקוותם הייתה כי הרחקתה מחברי הקהילה תסייע לפתרון הבעיה, אך לדבריהם לובן שבה לישראל כעבור שבועות ספורים. עוד הם מעידים כי התלבטו אם לנתק את הקבוצה בחריש מארגון הקרישנה הער למי. "ג'פרי ואני ניהלנו ויכוחים בעניין", מאשר כהן. "הוא רצה לנתק, אני חשבת אחרת. אני חושב שאי־אפשר לתקן את העבר, אבל אפשר לתקן את העתיד. יש ראל אמנם מקום קטן, אבל חשוב. אנחנו לא רוצים לזנוח את האנשים הטובים האלה שחיים בבירוד ועוברים קשיים. החלטנו שנכון יותר יהיה לשמור על קשר הדוק איתם כדי לעזור. אנחנו שולחים לשם בקביעות את המורים שלנו. לא מזמן חזר משם מישו אחרי שהות של שבועיים. בקרוב אדם נוסף מגיע לשם".

ווקר: "השתדלנו להבהיר להם מה מקובל ומה לא – לנסות לתקן, לכוון אותם מחדש. נתנו לאנשים בקהילה להבין שהם חייבים לשמור על קשר עם המשפחות".

אלא שלמרות הרצון הטוב, נראה שהדברים רחוקים מפתרון. הורים שאיתם אנחנו מדברים מספרים כי הנתק עם ילדיהם עומד בעינו. אחרים מספרים על קשר שהתחרש באופן מלאכותי.

אם, שבנה משתייך לקהילה בחריש, מספרת כי "באחד הימים הוא התקשר וטען שבעלי פגע בו כשהיה קטן ולכן הוא מנתק איתנו קשר. זה נפל עלינו כרעם ביום בהיר". "אחרי ההתערבות של איסקון", מוסיף האב, "הוא התקשר אחרי תקופה ארוכה. עכשיו הוא מגיע פעם בחודשיים לשעה. אנחנו לא מרגישים שינוי בתחושה שלו כלפינו. זה לא אמיתי".

"הבת שלי ניתקה איתי קשר לפני כמה שנים", מספרת אם אחרת, "כל מה שיש לי זאת תמונה של הנכד כשהיה תינוק, אבל אם ניפגש ברחוב, לא אזהה אותו. אני הפסקתי לנסות לפגוש אותה. הדבר היחיד שאני מנסה לעשות הוא לשמור על השפיות שלי".

יפעת: "עלתה טענה שרוחות רפאים נשלחות לפתוח את דלתות הבתים שלנו עבור דתיים. כולם נכנסו לפאניקה, התקינו מצלמות". דורון: "ניסו לשכנע שמהפנטים אותי בדרך לעבודה או בעבודה עצמה"

ועדת ההיגוי של קהילת קרישנה בחריש: "מדובר בבעלי משפחות, מעורבים בחברה, העושים לביתם ביושר. תיאור הכת כתמהונית ונתונה למרות חבר קהילה כזה או אחר אינו תואם את המציאות"

מזרון, אבל משהו השתבש שם ולא רציתי להיות חלק מזה. היינו כמו אנשים שחיו תקופה ארוכה מדי בחושר, וכשהאמת ניצבה בפנינו היא הייתה כאור מסנוור ואנחנו לא ידענו לראות. אבל בסוף הנורות נדלקו".

איסקון מתגייסת

לאחר שעזבה, במהלך 2011, שלחה מאיה מכתב לאיסקון, ארגון הגג העולמי של קרישנה. פניות נוספות שהגיעו הובילו את קברניטי הארגון למסקנה כי כדאי לבדוק מקרוב את המתרחש בקבוצה הקטנה מישראל.

בוב כהן, מנהל המשברים של איסקון שהוזעק לישראל, משחזר: "חשבתי שיש פיקול יום־יומיים בחריש, אבל מצאתי את עצמי מבלה שם שבועיים. הרגשתי שהגעתי לא לארץ אחרת, אלא לכוכב אחר. מצאתי שם דברים מאוד טובים, אבל גם מאוד רעים. זה כמו שאת בחוף ים כחול, הכל שקט ויפה, אבל החול כל כך שורף שאת לא יכולה לדרוך עליו. אנשי הקהילה מאוד אינטליגנטיים ורגישים, בקיאים בתורת קרישנה וחלקם אף מצאו את החיבור בין היהדות לבין האמונה הזו, אבל היו שם דברים מאוד מראגים.

"למשל העובדה שרבים כל כך מאמינים שהוריהם התעללו בהם מינית בילדותם. זה בלתי אפשרי מבחינה סטטיסטית. נפגשתי עם כתשעה הורים שסיפרו לי על ההאשמות האלה ועל הניתוק עם ילדיהם. המפגש הזה גרם לי לבכות. גם כל ההתעסקות של הקהילה בחיים הקודמים, ברוחות ושרדים, מנוגדת למה שאנחנו מאמינים בו. הסיפור שם יצא מפרופורציות, מצאתי קהילה שחיה בפרנויה".

גם ג'פרי ווקר, מנהל התקשורת הבינלאומית של איסקון, הגיע לישראל ונפגש עם חברי חריש. "אני מבקר כל שנה בוועדות בינלאומיות הנלחמות בכתות. הרושם שלי מהפגישות בחריש היה שיש שם בעיות מאוד רציניות בדרך שבה האנשים מונחים על ידי המנהיגים. הרגשתי שיש שם הפרה גדולה של לימוד תודעת קרישנה. למשל, אנחנו מאמינים בנצחיות הנשמה, אבל דורית מנתחת את החיים הקודמים של האנשים. אני חנו לא עושים את זה, זה פותח דלת ליותר מדי אפשרויות להטעיית אנשים. לגבי עניין ההתעללויות המיניות לכאורה, זה משהו שהיכח בי כששמעתי על זה לראשונה. זה שעודרו אנשים לחשוב כך, זה לא נכון ולגמרי מנוגד לתורה שלנו. חלק מהאנשים שם

היא שאלה, 'מה, מותר לנו?' "כשנידו אותנו", אומרת בת אחרת של יפעת ודורון, "עברתי ליד החברים שלי על אופניים. רציתי לשחק איתם, אבל הם קמו והלכו ממני. חשבתי, למה הם עושים לנו את זה? הם היו החברים שלי".

הברירה מחריש

כשהטירוף לבריהם זלג לתוך משפחותיהם ואיים לפורר את היחסים הקרובים, הם הבינו לראשונה שאולי הרחיקו לכת. "הייתי לבד כל כך והוא היה נגדי", מתארת יפעת את התקופה האחרונה בחריש, "ואמרתי לדורון, 'אתה לא מבין שאנחנו בבית משוגעים?' מבחינתי, הסיפור נגמר במהלך שיחה מאוחרת יותר, שבה נאמר לי שמישהי ראתה בראייה אנרגטית שהילדים שלי הם לא שלי. אז החלטתי סופית שאני לא חלק מהדבר הזה יותר. הרגשתי שזו לא הדרך והאמונה שבשבילן הגעתי, שזה משהו אחר. נכנסתי לאינטרנט וקראתי מה הם הפרמטרים לכת ונתקפתי בהלה עצומה. כשידורון קרא, דעתו הייתה דומה.

"אחרי שיצאתי משם לקח לי חצי שנה והחלטתי שאני פוגשת את אנשי המרכז לנפגעי כתות. רציתי לדבר עם אנשי מקצוע. פגשתי אנשים שמכבדים את האמונה שלנו, אבל יודעים שבניגוד לקבוצות אחרות שמתרגלות קרישנה בארץ, בקבוצה הזו יש מאפיינים כיתתיים הרסניים".

"מבינו אני הייתי הראשונה לצאת משם ואני מאד גאה בזה", אומרת מאיה. "מעט לפני שעזבתי קראתי ספר שכתבה חולת סרטן שריפאה את עצמה. אמרתי לעצמי, 'אם היא הצליחה, גם את יכולה'. זה היה תהליך ארוך של התפכחות, אבל בסופו של דבר זה קרה. עזבתי יחד עם הבן שלי – בלי כסף, בלי עבודה ובלי משפחה. היום שנינו משקמים את היחסים, אני בונה את הביטחון שלו בי שלא הגנתי עליו כשהיינו שם. אני מאמינה שהסכל שעברתי שם היה שיעור חשוב בחיים".

אמיר: "אצלי הנורה האדומה נדלקה כשרציתי לעזור לאחד מחברי הקבוצה שהיה בריכאון עמוק, ולא איפשרו לי, כמו גם העובדה שלא יכולתי לדבר בפתיחות עם אחרים. ההתנהלות הזו שם עומדת בניגוד מוחלט לערכי תודעת קרישנה. אני לא חושב שהם פעלו

"שיטות לניתוק המאמינים"

הדרך הרוחנית שדרכה נכנסו המאמינים לקבוצתה. "את פוגשת אנשים מאוד אינטליגנטיים, מעניינים וטובי לב", אומרת העוברת הסוציאלית שרון דוני מהמרכז, שמלווה חלק מפורשי הכת וחלק מהורי אלה שעדיין שם, "ואת לא מעלה על דעתך איך מישו יכול להכניס אותם לסרט רע כזה. הטיכניקה היא יצירת חיץ בין חבר הכת למשפחתו – מה שמדק את יחסי התלות עם המנהיג, המציע את חיקו הנעים".

רחל ליכטנשטיין, מנהלת המרכז הישראלי לנפגעי כתות: "מנהיגי כתות יודעים שכוחם מגיע מהמאמינים, ועל כן מצד אחד נותנים להם את הידע, התורה הרוחנית, זו שעושה להם טוב, אך במקביל מפעילים שיטות פסיכולוגיות שמחלישות את המאמינים, מנתקות אותם ומבטלות את האני שלהם. "דורית לובן שימשה, מעבר לדמות המורה הרוחנית, גם דמות פסיכולוגית ותוך שהיא מדברת בשם קרישנה שלטה בחיי המאמינים. היא גם ניצלה את